

Dere Tepe Efsane

Yurdumuzun dört bir köşesinden derlenmiş yirmi altı söylenceyle, şiir ve masal geleneğinden beslenerek yaratılmış özgün anlatımıyla, dağı taşı efsane Anadolu'muzun zengin efsane hazinesini keşfe çağırıyor

Konu:

Efsaneler bir yere ad olur, bazen de bir türküye konu. Bazen dilde bir deyim, bazen şiirde bir dize... Dere tepe efsane. Efsaneler ki kültürel mirastır bize; köprüler oluşturur geçmişten günümüze. Dilden dile söylenmeseydi nereden bilecektik Süt Kalesi'ni, Serçoban'ın hikâyesini? Efsanelerde kurt kuş konuşur, dağ dağa kavuşur, olmaz denilen olur. Bazen güldürür, bazen düşündürür. Sanmayın ki her biri yalnızca hayal ürünüdür. Kâh bir dağın, kâh bir taşın, kâh bir bağın oluşumunu anlatır. Kültürel zenginliklerimizi hatırlatır. İstanbul'un lalesi, Bursa'nın ipeği, Van'ın kedisi, Kütahya'nın çinisi, Mardin'in telkârısı... Yurdumuzun dört bir yanının bambaşkadır söylencesi. Niye o yöreye öyle denmiş, o yemiş nereden gelmiş? Kardan tatlı olur mu, keçilerin boynuzunda fener durur mu? Dere tepe efsane, uzanmış geçmişten günümüze...

Yazan: Koray Avcı Çakman
Resimleyen: Elif Deneç

Öykü, 96 sayfa
3, 4, 5. sınıflar

Etiketler: Tarih ve Medeniyet,
Efsane ve Söylenceler, Kültürel Değerler,
Yaratıcılık, Farklılıkların Zenginliği

Öne Çıkan Özellikler

- Anadolu'nun çok sesliliğini, inançlarını, kültürel zenginliğini fark ettiren, sahip çıkma duygusu yaratan, şiir biçiminde yazılmış bir eser.
- Kültüre, sanata ilham veren efsaneleri tanıtıyor ve efsane geleneği hakkında sezdirmelerde bulunuyor.
- Hayal gücünü tetikleyen, yaratıcılığa kapı aralayan bir okuma deneyimi vadediyor.
- Göl, dağ, orman vb. yer adlarının veya bazı inançların nasıl ortaya çıktığı hakkında fikirler veriyor, genel kültüre katkı sağlıyor.

Tartışma Soruları

1. Arkadaşlarınızla "en beğenilen efsane" konulu bir anket çalışması yapın ve niye o efsaneyi seçtiğinizi tartışın.
2. *Tepsi Tepsi Baklava, Gaziantep; Gölü Sapanca, İli Sakarya; Konya, Gelene Kucak Açar Mevlana* efsanelerinin ortak noktası nedir? İnsan davranışlarıyla ilgili hangi öğüdü vermektedir?
3. Bir yerin adıyla ilgili efsaneleri belirleyerek, yer adının gerçekten bu efsaneden mi geldiğini, yoksa yer adıyla ilgili bir efsane mi yaratıldığını tartışın.
4. Okuduğunuz efsaneleri, konuları bakımından şu başlıklar altında gruplandırın: a) Bir yere verilen adın hikâyesi, b) Bir şeyin (çiçek, meyve, yiyecek vb.) ortaya çıkışının hikâyesi, c) Ders vermek amacıyla oluşturulmuş, ibret hikâyesi.

Sınıf Etkinlikleri

1. Okuduğunuz metinlerden "gerçekçi", "abartılı", "hayal ürünü" başlıklı tablolar yapın ve bunları göz önünde bulundurarak efsanelerin özellikleri hakkında çıkarımlarda bulunun.
2. Çevrenizde ve bölgenizde anlatılagelen efsaneleri araştırın, sonra da seçtiğiniz bir efsaneyi oyunlaştırarak sınıfta canlandırın.
3. Yörenizde söylenen bir türkünün hikâyesini araştırın. Hikâyesini sınıfta canlandırarak anlatın.
4. Metinlerdeki atasözü, deyim ve masal kalıplarını bulun ve tahtaya yazın; bunları göz önünde bulundurarak kitabın dili ve anlatımı hakkında dikkat çeken özellikleri söyleyin.
5. Sınıfta gruplara ayrılın ve her biriniz, seçilen bir efsanenin farklı bir karesini çizin.